

Certifikačný postup systému manažmentu podľa normy ISO 9001, ISO 14001, ISO TS 29001, BS OHSAS 18001, ISO 45001, ISO 50001 alebo ISO 37001 sa skladá z nasledujúcich fáz: príprava ponuky a zmluvy, príprava auditu, prevedenie auditu 1. stupňa s vyhodnotením systémovej dokumentácie, vykonanie auditu 2. stupňa, vydanie certifikátu, kontrolné auditu a recertifikácia.

Audítori sú nominovaní vedúcim certifikačného miesta TÜV NORD CERT GmbH podľa ich kvalifikácie a oprávnenia pre dané odvetvie (príp. oblasť pre ISO 50001).

1. Certifikačný postup

Certifikačný audit sa skladá z auditu 1.stupňa a 2.stupňa. Oba auditu sú spravidla vykonávané na mieste u zákazníka.

1.1 Príprava auditu

Po uzatvorení zmluvy audítor vykoná na základe dotazníka k certifikácii a kalkulačného listu prípravu k auditu a dohodne s organizáciou ďalší postup.

V rámci prípravy na kontrolný a re-certifikačný audit sa organizácie zaväzujú informovať certifikačné miesto o podstatných zmenách v organizačnej štruktúre alebo v procesoch organizácie.

1.2 Audit 1. stupňa

Audit 1. stupňa sa vykonáva, aby

- bola preskúmaná dokumentácia systému manažérstva zákazníka,
- bolo posúdené výrobné miesto a špecifické podmienky tohto miesta a zároveň bola diskusiou s personálom organizácie zabezpečená miera pripravenosti na audit 2. stupňa,
- bol vyhodnotený status zákazníka, jeho porozumenie požiadavkám normy, predovšetkým s ohľadom na identifikáciu kľúčových činností, príp. významných aspektov, procesov, cieľov a fungovania systému manažérstva,
- boli získané nevyhnutné informácie ohľadne oboru platnosti systému manažérstva, procesov a výrobného miesta (výrobných miest) zákazníka, ako aj príslušných právnych a úradných aspektov a ich dodržovania (napr. akostné, environmentálne a pracovne bezpečnostné aspekty činnosti zákazníka a s nimi spojené riziká atď.),
- bolo vyhodnotené pridelenie zdrojov pre audit 2. stupňa a so zákazníkom boli odsúhlasené podrobnosti auditu 2. stupňa,
- bola venovaná osobitná pozornosť plánovaniu auditu 2. stupňa na základe získaných poznatkov o systéme manažérstva zákazníka, činnostiach vykonávaných na mieste a možných významných aspektoch,
- bolo posúdené, či sú plánované a vykonávané interné auditu a preskúmanie systému manažérstva, a že stupeň realizácie systému manažérstva dokladá, že zákazník je pripravený na audit 2. stupňa.

Pokiaľ boli pri audite 1. stupňa stanovené nezhody, je potrebné ich odstrániť ešte pred auditom 2. stupňa.

Pokiaľ nakoniec nemožno konštatovať, že zákazník je na audit 2. stupňa pripravený, dochádza po audite 1. stupňa k prerušeniu certifikačného procesu.

Za koordináciu činností spojených s auditom 1. stupňa, príp. za vzájomnú komunikáciu zúčastnených audítorov, je zodpovedný vedúci audítor.

1.3 Certifikačný audit (audit 2. stupňa)

Na začiatku auditu 2. stupňa dostane zákazník plán auditu, ktorý im bol odsúhlasený.

Audit začína úvodným rozhovorom, pri ktorom dochádza k predstaveniu účastníkov auditu. Je prebraný priebeh auditu. V rámci auditu v organizácii audítori skúmajú a vyhodnocujú účinnosť zavedeného systému manažérstva. Základom im k tomu je ISO 9001, ISO 14001, ISO 50001, BS OHSAS 18001, ISO 45001, ISO/TS 29001 a ISO 37001.

Úlohou audítorov je preskúmať praktické využívanie systému manažérstva v súlade s dokumentovanými postupmi a vyhodnotiť plnenie požiadaviek normy. Toto prebieha na základe dotazov zamestnancov, nazeraním do príslušných dokumentov, záznamov, zákaziek a smerníc a tiež pochôdkou v príslušných oddeleniach.

Na konci auditu sa na mieste koná záverečný rozhovor. Tohto záverečného rozhovoru sa zúčastnia tí zamestnanci, ktorí v organizácii zastávajú vedúcu funkciu a ktorých oddelenie bolo zapojené do auditu. Vedúci audítor informuje o zistených jednotlivých procesov, uvádza pozitívne a negatívne výsledky.

V prípade stanovenia nezhôd môže vedúci audítor odporučiť udelenie certifikátu organizácii len vtedy, keď audítorský tím prijme, prípadne verifikuje nápravné opatrenia k týmto nezhodám, vid' oddiel 7 "Riadenie nezhôd". Na túto skutočnosť musí byť pri záverečnom rozhovore poukázané.

Dokumentácia sa spracováva vo forme správy z auditu (zvlášť pre audit 1. a 2. stupňa) a je doplnená o ďalšie záznamy (napr. kontrolný dotazník k auditu a ručné záznamy).

1.4 Vydanie certifikátu

Certifikát je vydaný po prevedení auditu a uvoľnení certifikačného postupu vedúcim certifikačného miesta, príp. jeho zástupcom alebo menovanými osobami. Osoba, ktorá dokumentáciu kontroluje a uvoľňuje, nemôže byť účastníkom auditu.

Certifikát môže byť vydaný len v prípade, že auditný tím nezhody prijal a verifikoval.

Certifikáty majú štandardne trojročnú platnosť.

2. Kontrolný audit

Kontrolné audity musia byť vykonané raz ročne v rámci platnosti certifikátu, okrem rokov, v ktorých je vykonaný recertifikačný audit.

Prvý kontrolný audit, ktorý nasleduje po prvotnej certifikácii, musí byť vykonaný pred audit relevantným dátumom a najneskôr 12 mesiacov po certifikačnom rozhodnutí. Audit relevantný dátum riadi všetky nasledujúce kontrolné audity, ktoré sa musia vykonať minimálne raz počas každého kalendárneho roka.

Kontrolné audity, vrátane overenia opatrenia na nápravu nezhôd, spracovanie správy z auditu a certifikačného rozhodnutia, musia byť uzavreté najneskôr 3 alebo 4 mesiace (v prípade nezhôd) od posledného dňa auditu.

Po kontrolnom audite dostane zákazník správu.

3. Recertifikačný audit

Recertifikačné audity musia byť vykonané pred uplynutím platnosti certifikátu. Pre vyhodnotenie nápravných opatrení, vykonanie akýchkoľvek potrebných re-auditov a pre rozhodnutie o recertifikácii v rámci uvoľnenia auditu je k dispozícii tolerancia max. 6 mesiacov. Pri recertifikačnom audite je vykonané preskúmanie dokumentácie systému manažérstva organizácie a audit na mieste, pričom je potrebné zohľadniť výsledky predchádzajúceho (-ich) kontrolného (-ych) auditu (-ov). Auditované sú všetky požiadavky normy.

Okolnosti recertifikačného auditu môžu vyžadovať audit 1. stupňa, pokiaľ sa vyskytnú nejaké významné zmeny v systéme manažérstva alebo v súvislosti s činnosťou organizácie (napr. legislatívne zmeny).

ISO 50001: Rozhodnutie o recertifikácii musí byť urobené minimálne 1 mesiac pred uplynutím existujúcej certifikácie, aby mohol nový certifikát nadviazať pri zachovaní 3-ročného cyklu na doterajší časový interval.

Metodika auditu pri recertifikačnom audite zodpovedá auditu 2. stupňa.

4. Rozširovací audit

Ak má byť rozšírený obor platnosti existujúceho certifikátu, môže sa tak stať pri rozširovacom audite. Prevedenie rozširovacieho auditu môže nasledovať v rámci kontrolného, recertifikačného auditu alebo v zvlášť stanovenom termíne.

Doba platnosti certifikátu sa týmto nemení. Výnimky musia byť písomne odôvodnené.

5. Krátkodobé ohlásené audity

Vykonanie krátkodobých ohlásených špeciálnych auditov môže byť vyžadované v prípadoch, kedy je potrebné prešetriť sťažnosť, v prípade zmien alebo ako dôsledok pozastavenia platnosti certifikátu.

V takých prípadoch:

- certifikačný orgán popíše podmienky, za ktorých bude tento krátkodobý ohlásený špeciálny audit prebiehať,

- neexistuje možnosť vyjadriť námietku proti zloženiu auditného tímu.

6. Transfer certifikácia od iných certifikačných miest

Všeobecne platí, že môžu byť preberané iba certifikáty akreditovaných certifikačných miest, ktoré sú signatármi Multilaterálnej dohody (MLA) EA (Európska akreditácia). K organizáciám s certifikátmi, ktoré boli vydané neakreditovanými certifikačnými miestami, sa pristupuje ako k novému zákazníkovi.

Kompetentná osoba preberajúceho certifikačného miesta musí vykonať "Pre-Transfer-Review", ktorá sa skladá spravidla z kontroly dôležitých dokumentov a návštevy u zákazníka.

Po úspešnom vykonaní "Pre-Transfer-Review" TÜV NORD CERT, ako prijímajúce certifikačné miesto, vykoná transfer certifikácie.

Pri vykonaní rozhodnutia o certifikácii musí byť dodržaný štandardný postup, vrátane požiadavky, aby zloženie tímu, ktorý vykonáva "Pre-Transfer-Review" a tímu, ktorý vydáva rozhodnutie o certifikácii, bolo odlišné.

TÜV NORD CERT, ako prijímajúce certifikačné miesto, rozhodne o certifikácii pred začatím každého kontrolného alebo recertifikačného auditu.

Certifikačný cyklus prevádzaného certifikátu vychádza z pôvodného certifikátu. TÜV NORD CERT ustanovuje program auditu na zostávajúcu časť certifikačného cyklu.

V prípade, kedy je na základe výsledkov "Pre-Transfer-Review" k zákazníkovi nutné pristupovať ako k novej certifikácii, musí byť certifikačný cyklus začatý prijatím rozhodnutia o certifikácii.

Pozastavené certifikáty alebo také certifikáty, u ktorých hrozí riziko pozastavenia, nesmú byť preberané.

7. Certifikácia organizácie s viacerými miestami

Ak bude certifikovaná organizácia, ktorá prevádzkuje viac miest ("certifikácia organizácie s viacerými pracoviskami"), môže byť aplikovaný postup vzorkovania pracovísk. V takom prípade zákazník zabezpečí certifikačné miesto o tom, že sú splnené nasledujúce požiadavky pre všetky pracoviská, ktoré patria do rozsahu certifikácie. Informácie o akejkoľvek zmene, príp. nesplnenia jedného či viacerých predpokladov musí byť okamžite oznámená certifikačnému miestu.

Predpoklady pre vykonanie certifikácie organizácie s viacerými pracoviskami sú:

Organizácia s viacerými miestami nesmie byť klasifikovaná ako jeden právnický subjekt. Všetky miesta však by mali mať (tj. musí) právny alebo zmluvný vzťah s centrárou (hlavnou kanceláriou) organizácie a musia podliehať jednotnému systému manažérstva, ktorý je definovaný a zavedený centrárou. Tento systém manažérstva je pravidelne monitorovaný a podlieha pravidelným interným auditom zo strany centráry. To znamená, že centrála má právo požadovať, aby boli v miestach organizácie zavedené nápravné opatrenia, ak je zavedenie takýchto opatrení v určitom mieste nevyhnutné.

- Procesy musia byť na všetkých pracoviskách v podstate identické a musia byť vykonávané za použitia obdobných metódik a postupov.
- Systém manažérstva organizácie musí byť spravovaný podľa centrálne riadeného plánu a musí spadať pod centrálne preskúmanie vedením. Všetky pracoviská v rámci systému viacerých pracovísk (vrátane funkcie centrálneho riadenia) musia patriť do programu interného auditu organizácie a musia byť auditované v súlade s týmto programom.
- Organizácia musí preukázať, že v jej centrále bol zavedený systém manažérstva v súlade s príslušnou normou systému manažérstva, na základe ktorej je vykonaný audit a že celá organizácia spĺňa požiadavky normy.
- Organizácia musí preukázať schopnosť zbierať, analyzovať a riadiť dáta zo všetkých pracovísk, vrátane funkcie centrálneho riadenia (hlavná kancelária) a musí iniciovať akékoľvek potrebné zmeny, vrátane tých, ktoré sa týkajú:
 - preskúmania systému vedením,
 - sťažnosti,
 - hodnotenia nápravných opatrení,
 - plánovania interných auditov a hodnotenia výsledkov,
 - právnych požiadaviek.
- Medzi zákazníkom a certifikačným miestom musí byť uzavretá zmluva, ktorá bude právne vymožiteľná vo všetkých pobočkách / výrobných miestach.

8. Riadenie nezhôd

Pre každú nehodu musí organizácia vykonať analýzu príčin a zaviesť príslušné opatrenie k náprave. Organizácia je povinná, v závislosti na závažnosti nezhôd, informovať audítorský tím počas 90-tich dní buď o stanovených opatreniach k náprave a plánovaných termínoch, alebo o realizácii opatrení k náprave. Ak nebude táto lehota dodržaná, nebude audit považovaný za úspešný. Certifikát nemôže byť vydaný, príp. existujúci certifikát je stiahnutý.